

مجموعه چهارده معصوم / ۱۰

غریب قریب

کوتاهه‌هایی از زندگانی امام رضا علیه السلام

مهدی قزلی

شرکت سهامی کتابهای جیبی
وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر
تهران، ۱۳۹۰

تهران، خیابان جمهوری اسلامی، میدان استقلال،

صندوق پستی ۴۱۹۱-۱۱۳۶۵

شرکت سهامی کتابهای جیبی

وابسته به مؤسسه انتشارات امیرکبیر

www.amirkabir.net

عنوان کتاب: غریب قریب

نویسنده: مهدی قزلی

ناظر: محمدحسین اقارب پرست

طراح جلد: محمدرضا تبوی

نوبت چاپ اول: (۱۳۹۰)

حروف متن: کریم ۱۴

چاپ، صحافی و لیتوگرافی: چاپ وازه پرداز اندیشه

تلفن: ۷۷۱۴۵۰۶۳۶

شمارگان: ۳۰۰۰

کاغذ: تحریر سفید ۷۰ گرمی

بها: ۱۶۵۰۰ ریال

همه حقوق محفوظ. هرگونه نسخه برداری اعم از لیزرکس و بازنویسی، ذخیره کامپیوتری، اقتباس کلی یا جزئی (به جز اقتباس جزئی دو نقد و بررسی) و اقتباس در گیومه در مستندنویسی و مانند آنها) بدون مجوز کتبی از ناشر ممنوع و از طریق مراجع قانونی قابل پیگیری است.

سرشناسه: قزلی، مهدی، ۱۳۵۹-

عنوان و نام پدیدآور: غریب قریب: کوتاه‌هایی از زندگی امام رضا (ع)/ مهدی قزلی.

مشخصات نشر: تهران: امیرکبیر، کتابهای جیبی، ۱۳۹۰.

مشخصات ظاهری: ۱۰۴ ص.

فروست: مجموعه چهارده مصوم: ۱۰.

شابک: 978-964-303-368-2

وضعیت فهرستنویسی: فیا.

یادداشت: کتابنامه.

موضوع: علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۲۰۳-۱۵۳ ق. -- سرگذشتنامه.

موضوع: علی بن موسی (ع)، امام هشتم، ۲۰۳-۱۵۳ ق. -- داستان.

موضوع: داستان‌های مذهبی -- قرن ۱۴.

رسمبندی کنگره: ۱۳۹۰ غ ۴۳ ق ۳۷ BP

ردمبندی دیویی: ۲۹۷/۹۵۷

شماره کتابشناسی ملی: ۲۴۴۲۷۷

پیشگفتار

در روزگاری که تشخیص سره از ناسره و خوب از بد سخت شده است، آشنایی با تاریخ زندگانی، شخصیت و سیره معصومین (علیهم السلام) که منبع صدور حق و حقیقت بوده و هستند، ضرورتی غیرقابل انکار است.

این مجموعه سعی خواهد داشت با تأمل و دقت در زندگانی حضرات نور و متکی بر فرم کوتاه‌نویسی و ساده‌نویسی در نثر، زمینه آشنایی سریع و صریح با ایشان را فراهم کند.

قطعاً شناخت دقیق سیر و سیره معصومین احتیاج به تأمل و مطالعه بیشتری دارد و این مجموعه کفاف نگاه پژوهش‌گرانه را نخواهد داد ولی طعم شیرین زندگی با خدا و برای خدای ایشان را در کام مخاطب باقی خواهد گذاشت.

در روزگاری که مردم دچار مشکلات مختلف و متعدد هستند، داشتن چنین منابعی که وقت زیادی هم نمی‌برد، انگیزه مطالعه را مخصوصاً در مناسبت‌های خاص بیشتر می‌کند.

نکته قابل تذکر در این میان این است که به دلیل انتخاب بعضی از ماجراهای زندگانی معصومین، بسامد بالای استفاده از نام ایشان و انتخاب زبان ساده و نسبتاً داستانی، گاهی نام و افعال حضرات با خطاب مفرد و بدون تشریفات کلامی مرسوم استفاده شده است که این اتفاق هیچ نسبتی با بی‌احترامی نسبت به ایشان ندارد.

امید است مخاطب با مطالعه آنچه از پی می‌آید، مشتاق دانستن بیش‌ازپیش شود و راهش به سوی مطالعه عمیق‌تر و دقیق‌تر باز شود.

شرکت سهامی کتابهای جیبی

مقدمه

بعد از شهادت امام موسی کاظم (علیه السلام) شرایط پیچیده‌ای به وجود آمد. عده‌ای از شیعیان به خاطر ضبط اموالی که از طرف امام کاظم در دست آن‌ها بود منکر شهادت او و قائل به غیبت شدند. از طرفی حکومت هارون علاوه بر پیگیری جو اختناق قبل، به ماجرای غیبت امام کاظم دامن زد تا سلسله امامت را منقطع یا حداقل مخدوش کند و خود را از آن ناحیه ایمن کند. از این رو تلاش‌های امام رضا در دوره آغازین امامت معطوف به حفظ اصل امامت و تبیین شهادت پدر بزرگوارش و ظلم هارون شد. بعد از مرگ هارون و با درگیری پسرانش امین و مأمون، بر سر حکومت، فرصت خوبی برای امام به وجود آمد تا به تبلیغ معارف ناب اسلام و تشیع بپردازد. وقتی مأمون

مر برادرش پیروز شد، در سرتاسر قلمرو حکومتش
نابسامانی وجود داشت. علوی‌ها در گوشه کنار قیام
می‌کردند، عباسی‌ها از قتل امین ناراحت بودند،
دشمنان خارجی در مرزهای غربی و شرقی از فرصت
سوء استفاده می‌کردند. همه این‌ها باعث شد مأمون
دست به حيلة بزرگی بزند و با اجبار امام رضا را
دعوت به خلافت یا ولایتعهدی کند. با این ترفند
می‌خواست از قداست امام به نفع خود و از رذالت
خود و دستگاه خلافت به ضرر امام استفاده کند. غافل
از آنکه «و مکروا و مکر الله». مأمون در این بازی
سیاسی‌ای که راه انداخت، رودست‌های جدی‌ای از
امام خورد که مهم‌ترین آن‌ها به خدمت درآمدن کلیه
امکانات دستگاه حکومت به نفع تبلیغ تشیع و
حقانیت امام و امامیه بود. همین هم باعث شد مأمون
دست از سیاست بردارد و به شیوة پدرانش دست به
خون نوازه پیامبر بیالاید.